

الف) عبارتهای نادرست را تشخیص داده و آن‌ها را به صورت درست بنویسید.

۱. صنایع مصرفی به طور غیرمستقیم مصرف می‌شوند. **X** به طور مستقیم
۲. در کارخانه ذوب آهن، قطعات آهن ذوب می‌شوند. **X** تولید می‌شود.
۳. مواد اولیه صنایع مادر از معدنها تأمین می‌شود. **✓**
۴. استان تهران بیشترین منابع مصرفی را در خود جای داده است. **✓**

ب) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

۱. هر کارخانه‌ای برای تولید کالا به مواد اولیه نیاز دارد.
 ۲. صنایع کارخانه‌ای به دو دسته صادر و مصرفی تقسیم می‌شوند.
 ۳. کارخانه‌های پتروشیمی، نفت و گاز را به مواد تبدیل می‌کنند.
- پ) پاسخ صحیح را با علامت «X» مشخص کنید.

۱. سنگ آهن مورد نیاز کارخانه ذوب آهن از معادن آهن کدام استان تأمین می‌شود؟

تهران (۴)

کرمان (۳)

یزد (۲)

اصفهان (۱)

ت) به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱. کدام یک از صنایع زیر مصرفی و کدام مادر است؟

صنایع	پتروشیمی	یخچال	ورق فولادی	فرش	قند و شکر	پارچه بافی	ماشین سازی
مصرفی		✓		✓	✓	✓	
مادر	✓		✓				✓

۲. مواد اولیه‌ی کارخانه‌های ماشین‌سازی از چه معدنی تهیه می‌شوند؟ معادن آهن، مس، بزمج، زغالسنگ، گرانیت، کربن.

۳. از مواد شیمیایی حاصل از صنایع پتروشیمی چه استفاده‌هایی می‌شود؟

رنگ، چسب، کود شیمیایی، لاستیک، مواد شوینده، پودر لباسشویی، استفاده می‌شود.

۴. در صنایع ماشین‌سازی، چه چیزهایی برای سایر کارخانه‌ها تولید می‌شود؟ ماشین‌آلات و ابزار، کپسول بخار و غیره

۵. نام دو شهر مهم در تولید فولاد را بنویسید. اصفهان و اهواز

۶. دو نمونه از معادن مهم ایران را نام ببرید. چگنر، سنگ آهک، بافق، چگنر، مس، سریش، کرمان

ث) فعالیت عملکردی

کارخانه‌ها برای تولید کالاها به مواد اولیه‌ی مختلف نیاز دارند. نام ۱۰ کالای مصرفی داخل منزل خود را در جدول زیر نوشته و برای هر کدام حداقل دو ماده‌ی اولیه بنویسید.

مواد اولیه	کالای تولید شده
نخ	فرش
پارچه	مبل
چرم	
رشته	
چوب	تابله
پلاستیک	کیسه‌ی زباله
پلاستیک	
شیشه	لیوان
شیشه	
کوبه‌ی فرنی	رب کوبه فرنی
شکر	
آلبالو	مریبات آلبالو
شکر	

تمرین

الف) عبارت‌های نادرست را تشخیص داده و آن‌ها را به صورت درست بنویسید.

۱. راه فقط برای جابه‌جا کردن مردم از مکانی به مکان دیگر، لازم است.
۲. وسایل حمل و نقل، مردم و کالاها را جابه‌جا می‌کنند.
۳. در شهرهای بزرگ فقط قطارهای شهری مردم را از جایی به جای دیگر می‌برند.
۴. پسته، چای و برنج از محصولات استان گیلان است.
۵. در آزادراه‌ها خطر تصادف خودروها از روبه‌رو زیاد است.

ب) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

۱. به وسایلی که مردم و کالاها را جابه‌جا می‌کنند، وسایل حمل و نقل می‌گویند.
۲. راه‌ها نقش مهمی در توسعه نیاز ما دارند.
۳. محصولات استان گیلان چای، برنج و زیتون هستند.
۴. به خرید و فروش کالا در داخل یک کشور یا با کشورهای دیگر بازرگانی می‌گویند.

پ) پاسخ صحیح را با علامت «×» مشخص کنید.

۱. کدام یک وسیله‌ی حمل و نقل در گذشته است؟
 قطار (۱) اتومبیل (۲) قطار شهری (۳) درشکه (۴)
۲. کدام یک از وسایل حمل و نقل زیر، آلودگی و ترافیک کمتری دارند؟
 اتوبوس (۱) اتومبیل (۲) تاکسی (۳) قطار شهری (۴)

ت) به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱. نام سه محصول را بنویسید که از نواحی جنوبی به استان گیلان وارد می‌شوند. نارنگه، پسته، زعفران
۲. نام سه مورد از وسایل حمل و نقل را بنویسید. متر، کج، اتوبوس
۳. بازرگانی را تعریف کنید.
به خرید و فروش کالا در داخل یک کشور یا با کشورهای دیگر بازرگانی می‌گویند.

۴. راه‌ها و وسایل حمل و نقل به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ نام ببرید.
 ب. ۱. در سیم می‌شوند. ۲. هوایی. ۳. آبی. ۴. جاده‌ای. ۵. راه آهن.

۵. صادرات را تعریف کنید.
 کالا‌هایی که در داخل یک ناحیه تولید شده اند، برای فروش به جاهای دیگر فرستاده می‌شوند به این کار صادرات می‌گویند.
 ۶. واردات را تعریف کنید.

کالا‌هایی که در خارج از یک ناحیه تولید شده اند، برای فروش به آن جا وارد می‌شوند به این کار واردات می‌گویند.

۷. چرا راه‌ها نقش مهمی در رفع نیازهای ما دارند؟
 زیرا کالا‌هایی مورد نیاز ما در کنار ما پیدا نمی‌شود. تولید می‌شوند. کالا‌ها با وسایل حمل و نقل

از راه‌های ارتباطی میان شهرها فرستاده می‌شوند و به فروش می‌رسند. راه‌ها فرستاده می‌شوند تا ما آنها را خریداری کنیم.
 ث) فعالیت عملکردی

لیستی از وسایل حمل و نقل در گذشته و وسایل حمل و نقل در امروز را تهیه کنید و بگویید که چه تفاوت‌هایی با هم دارند؟

وسایل حمل و نقل امروزه

اتومبیل
مترو
اتوبوس سریع‌السیر
هواییها
کشتی

وسایل حمل و نقل در گذشته

درخت
کالسکه
دلیجان
کجاوه
گاری چنار چرخ

هریک از این وسایل نقلیه چه تفاوت‌هایی با هم دارند؟

پیشرفته‌تر و سریع‌تر هستند. حمل و نقل با آن‌ها راحت‌تر است. برداری کم‌تر و طول‌تری هستند. اما نسبت به قدیم آلودگی هوا، جزئیات بیشتر، برآورد کم‌تر، کثیفی را تولید می‌کنند.

الف) عبارات‌های نادرست را تشخیص داده و آن‌ها را به صورت درست بنویسید.

۱. حتی پس از این که راهبر قطار ترمز را می‌کشد، قطار ۸۰۰ تا ۱۰۰۰ متر جلو می‌رود. ✓
 ۲. راه آهن ایران تنها وظیفه حمل مسافران را بر عهده دارد. ✗
 ۳. در مسیرهای کوتاه، یک راهبر، قطار را هدایت می‌کند. ✗
 ۴. کشور ما از هر ۴ طرف، شمال، جنوب، شرق و غرب به دریا راه دارد. ✗
 ۵. حمل و نقل از راه دریا بسیار ارزان است. ✓
- ب) موارد مرتبط در ستون (۱) را به ستون (۲) وصل کنید.

(۲)		(۱)
کاپیتان		۱. از طریق شبکه بی‌سیم با مرکز در ارتباط هست.
راه آهن و راه جاده‌ای		۲. حمل بارهای سنگین از این طریق انجام می‌شود.
راهبر		۳. حمل و نقل با آن بسیار ارزان است.
قطار باربری		۴. به راه‌های کشورهای همسایه متصل‌اند.
کشتی		۵. کشتی را هدایت می‌کند.
هوایما		۶. برای حمل کالاهای سبک متناسب است.
خلبان		

پ) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

۱. قطارها ممکن است مسافربری یا مخصوص حمل بار باشند.
۲. بخش عمده‌ی صادرات و واردات کشور ما از طریق بنور راه و به وسیله‌ی کشتی صورت می‌گیرد.
۳. پروازهای خارجی از فرودگاه‌های بین‌المللی انجام می‌شوند.
۴. خلبان با هماهنگی برج مراقبت پرواز را انجام می‌دهد.
۵. هدایت هوایما را خلبان و کمانت خلبان به عهده دارند.

ت) پاسخ صحیح را با علامت * مشخص کنید.

۱. هدایت‌گر کشتی چه نام دارد؟

- ۱) خلبان ۲) راهبر ۳) لوکوموتیوران ۴) کاپیتان

۲. کدام یک از صادرات ایران است؟

- ۱) مس ۲) کاغذ ۳) دارو ۴) ماشین‌آلات

ث) به سوالات زیر پاسخ دهید.

۱. با توجه به نقشه:

۱. راه آهن سراسری ایران به کدام بندر در کناره‌ی دریای خزر مربوط می‌شود؟ بر روی نقشه مشخص کنید.

۲. راه آهن سراسری ایران به کدام بندرها در کناره‌ی خلیج فارس مربوط می‌شود؟ بر روی نقشه مشخص کنید.

۳. معدن چادرملو و بافق را بر روی نقشه مشخص کرده و بگویید سنگ آهن را با چه وسیله‌ای از این معادن به

کارخانه‌ی ذوب آهن می‌برند؟ به وسیله‌ی قطار

۴. نام سه شهر را بر روی نقشه مشخص کنید که فقط دارای فرودگاه داخلی هستند. قزوین و سمنان

۵. نام دو شهر که دارای فرودگاه بین‌المللی درجه ۱ هستند را روی نقشه نشان دهید. بم و دمام

۲. سنگ آهن معدن‌های چادرملو و بافق با چه وسیله‌ای به کارخانه‌ی ذوب آهن می‌رسد؟ قطار.....
۳. مورد از واردات ایران را نام ببرید. و سیل، برقی، کاغذ، ماشین آلات.....
۴. مورد از صادرات ایران را نام ببرید. مس، نمک، قالی، خشکبار، گاز، نفت.....

۵. بخش عمده‌ی صادرات و واردات کشور ما از چه طریق و به چه وسیله‌ای صورت می‌گیرد؟ از طریق بندرهای بهر سیل، کشتی.....

۶. دو مورد از مزایای حمل و نقل از طریق راه‌آهن را نام ببرید.

علاوه بر حمل مس، تران، کار، جابه‌جایی کالا، انجام می‌دهند. بارهای سنگین حمل می‌کنند در مقایسه با مزایا و معایب حمل و نقل با کشتی را نام ببرید. کامیون ارزان است، مقدار کالای بیشتری جابه‌جایی کند، کشتی‌ها غلیظ آلودگی می‌کنند و به هم می‌کنند دریا در دسترس ندرند.....

مزایا: حمل و نقل با آن بسیار ارزان است.....

۸. بندر چه جایی است؟

بندری جایی در کنار دریا است که کشتی‌ها در آنجا توقف می‌کنند یا بار خود را تخلیه می‌کنند.

۹. چرا ناخدای کشتی باید روحیه‌ای قوی داشته باشد؟

زیرا در شرایطی مثل طوفان بتواند با آرامش کشتی و سرنشینان را نجات دهد.....

۱. مزایا و معایب حمل و نقل هوایی را ذکر کنید.

مزایا: سرعت زیادی دارد، مسافت‌های طولانی را در مدت کمی طی می‌کنند.....

معایب: هزینه‌ی مسافرت با آن زیاد است.....

۱۱. خلبان قبل از پرواز چه هماهنگی‌هایی را انجام می‌دهد؟

مقدار سوخت، هوا، ایستگاه، اینگی آن را بررسی می‌کند، از شرایط آب و هوایی مسیر خود آگاه می‌شود، هماهنگی برج مراقبت پرواز را انجام می‌دهد.....

۱۲. امروزه از چه طریق می‌توانیم مسیرها و فاصله‌ی آن‌ها را در دریا پیدا کنیم؟

با استفاده از رایانه، سامانه‌ی موقعیت‌یاب جهانی یا (جی‌پی‌اس)، به راحتی می‌توانیم مسیرها و فاصله‌ی آن‌ها در دریا را پیدا کنیم.....

۱. برای هریک از موارد زیر کدام راه و وسیله‌ی نقلیه مناسب است؟ یکی از دلایل آن را بنویسید.

موضوع	راه	وسیله نقلیه	علت
مسافرت به شمال تهران	جاده‌ای	اتومبیل	تفریح
سفر به اصفهان در نوروز	هوایی	هواپیما	تفریح
زیارت حرم امام حسین (ع)	هوایی	هواپیما	زیارتی
بردن سنگ آهن به کارخانه ذوب آهن	زمینی (ریل)	قطار	کاری

۲. مزایا و معایب هر یک از وسایل نقلیه زیر را بنویسید.

وسيله	خوبی	بدی
هواپیما	سریع است	تفریحی زیاد
کشتی	بسیار ارزان است	فوقی آهسته
قطار	حمل بار سنگین	به همه جادستوس ندارد
کامیون	حمل بار سنگین	آهسته
اتوبوس	حمل تعداد زیادی مسافر	آهسته